

Suport i assessorament als centres

Els serveis educatius del Departament d'Educació donen suport i assessorament als centres educatius públics i privats concertats de nivells educatius no universitaris. Cada Servei està format per un equip multidisciplinari que ofereix diferents suports als centres de la comarca on estan ubicats. Actualment hi ha nou serveis educatius a les comarques gironines: a l'Alt Empordà, al Baix Empordà, a la Selva (I i II), al Gironès, al Pla de l'Estany, a la Garrotxa, al Ripollès i a la Cerdanya.

Text > **DOLORS TANÉ**, directora del CRP i coordinadora del Servei Educatiu de la Cerdanya

El Servei Educatiu de la Cerdanya és un servei petit si el comparem amb els altres serveis educatius de les comarques gironines; val a dir que la Cerdanya és una comarca petita i, a més, està dividida en dues administracions: la de Girona i la de Lleida, per la qual cosa és una mica peculiar. El nostre Servei Educatiu depèn de l'Administració gironina. Està situat a la quarta planta de l'Institut Pere Borrell de Puigcerdà, al carrer de les Escoles Pies. El Servei Educatiu de la Cerdanya

està format per un conjunt de serveis de suport a l'activitat pedagògica dels centres: el Centre de Recursos Pedagògics (CRP), l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP), la coordinació de Llengua, Interculturalitat i Cohesió Social (LIC), compartida amb la comarca del Ripollès i, a més, disposem del servei específic del CREDA (Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius), per a l'alumnat amb trastorns greus d'audició i llenguatge. Fins fa un any, també col·laborava amb nosaltres una persona del CREDV (Centre de

Recursos Educatius per a Deficients Visuals), que venia un cop al mes, i que atenia l'alumnat amb ceguesa o trastorns greus de vista.

El nostre és un equip petit de sis persones fixes a la Cerdanya: una psicòloga i una treballadora social a l'EAP, una mestra al CRP, una mestra i psicopedagoga que compartim entre l'EAP i el CRP, una administrativa, a mitja jornada, i una logopeda del CREDA. A més, disposem, un dia cada tres setmanes, de la fisioterapeuta i l'assessor de LIC, que compartim amb el Ripollès.

>> *Activitat de natura a Guils Fontanera, a Guils de Cerdanya (2015).* (Foto: ARXIU DEL SERVEI EDUCATIU DE Cerdanya)

Una mica d'història

El Centre de Recursos Pedagògics (CRP) és el servei més antic. Es va començar a gestar durant el curs 1983-1984. Una colla de mestres joves i amb ganes de treballar i moure una mica la comarca en l'àmbit pedagògic vam veure la necessitat de trobar-nos i d'intercanviar idees, materials i les dificultats que ens trobàvem en el dia a dia de les aules. Va ser en aquest moment que es van formalitzar aquestes trobades i es va crear el Grup de Mestres de la Cerdanya. De resultes de totes aquestes mogudes i de la necessitat de poder tenir un lloc on trobar-nos i trobar recursos, se'ns va dir que podríem disposar d'una extensió del Centre de Recursos del Ripollès... si trobàvem una seu per al nostre. S'havia de buscar un local i l'Ajuntament de Puigcerdà ens va deixar una habitació a la quarta planta de l'Institut Pere Borrell. L'habitació estava plena de lliteres i mobles, vestigis encara del que havia estat l'internat dels escolapis. Vam estar una bona temporada traient-ne tot el material i netejant, pintant i decorant el local. Cada dia, a les cinc de la tarda, quan acabaven les classes, ens reuníem per anar acabant el que seria el CRP. Ens agradava, era acollidor i ens servia com a lloc de trobada.

Per tirar-lo endavant, vam coincidir que la persona més indicada era l'estimat José Luis Jiménez (EPD). En José Luis era el mestre d'ALL i no tenia gaires ganes de deixar els seus alumnes, però, al final, el vam convèncer. Així doncs, durant el curs 1984-1985, el CRP de la Cerdanya estava a punt i en funcionament.

Val a dir que els inicis van ser uns anys bons, sense retallades, uns anys d'il·lusions que es podien portar a terme perquè érem un grup petit, però compacte. El CRP es va convertir en un dinamitzador d'activitats pedagògiques de la comarca adreçades a l'alumnat i al professorat. Durant uns anys, el CRP va ser l'únic servei educatiu de la Cerdanya, però hi havia la necessitat de tenir un Equip d'Assessorament Psicopedagògic, per fer acompanyament a l'alumnat i al professorat, així que el Grup de Mestres va continuar lluitant per aconseguir-lo. Mentrestant, compartíem equip amb el Ripollès: Pilar Guardia i Jordi Soy (EPD) pujaven un cop cada quinze dies i intentaven donar resposta a les ne-

>> Festa de l'Arbre amb alumnes del cicle mitjà d'educació primària (2015).

(Foto: ARXIU DEL SERVEI EDUCATIU DE CERDANYA)

cessitats de l'alumnat i el professorat de la comarca. Finalment, a les acaballes dels anys vuitanta es va aconseguir tenir l'EAP en una altra sala, al costat de la del CRP.

Una mica més tard, a principis dels noranta, es va aconseguir l'altre servei propi, el CREDA, per atendre l'alumnat amb trastorns greus d'audició i llenguatge. De llavors ençà, hi ha tres serveis educatius fixos a la Cerdanya. El quart servei, el de LIC, no té seu a la comarca i el compartim amb la del Ripollès des de principis de l'any 2000. És el servei més nou. Es va crear arran de la necessitat d'atendre l'alumnat i les famílies en qüestions relacionades amb la llengua, la interculturalitat i la cohesió social. Moltes famílies de procedència diversa havien arribat a Catalunya per trobar una feina i un lloc millor per viure. La Cerdanya no va ser diferent de la resta de comarques i va acollir moltes famílies procedents, bàsicament, de l'est d'Europa i de Llatinoamèrica. Per atendre-les, comptem amb l'assessor de LIC del Ripollès i la Cerdanya, que puja a la comarca periòdicament.

Durant alguns anys, pocs, tant l'EAP com el CRP van poder disposar de dues persones a cada servei per poder atendre les necessitats dels centres. Per qüestions que no sabia explicar, fa més o menys vint anys es van reduir a una plaça a cada servei. I, tot i que la

comarca s'ha anat fent gran, que les necessitats dels centres també han augmentat i que cada servei té cada any més funcions, no s'ha pogut tornar a la xifra de dues persones per servei, que ja teníem tants anys enrere.

El Centre de Recursos

Amb el pas dels anys, les funcions del CRP s'han ampliat. Continuem sent un dinamitzador d'activitats pedagògiques de la comarca, tant per a l'alumnat com per al professorat. Intentem donar suport a l'activitat pedagògica dels centres i a la tasca docent dels mestres i professors de la comarca. Des del CRP, a més a més de fomentar les activitats que el Departament d'Educació proposa i col·laborar-hi, s'organitzen activitats en què el professorat i l'alumnat de la comarca (tant de l'Administració gironina com de la lleidatana) participen, com per exemple:

— La Matinal Artística per a l'alumnat d'educació infantil. La música, l'escultura i la pintura són les protagonistes de les activitats que l'alumnat de les escoles de la comarca duen a terme durant un matí.

— La Fira Matemàtica per a l'alumnat del cicle inicial de primària. Uns tres-cents alumnes de tots els centres públics i concertats de primària de la Cerdanya fan activitats matemàtiques que durant el curs, prèviament, ha preparat un grup de mestres.

— La Festa de l'Arbre, organitzada en col·laboració estreta amb el Consell Comarcal, els forestals, els agents rurals i les administracions d'una banda i de l'altra de la frontera. Aquesta activitat acull un miler d'alumnes de cycle mitjà, bàsicament, de l'Alta i la Baixa Cerdanya, que durant un dia fan activitats sobre el medi més proper i els arbres propis del territori.

— El Dia de les Llengües, per al cycle superior de primària. Uns tres-cents alumnes fan activitats en les quatre llengües d'aprenentatge (català, castellà, francès i anglès) i amb una llengua convidada, que sol ser la llengua materna d'una part de l'alumnat nouvingut.

— Les jornades Invesjove, adreçades a l'alumnat de batxillerat i els seus treballs de recerca. Aquestes jornades es porten a terme a tot l'Alt Pirineu i Aran, amb la col·laboració de l'IDAPA (Institut per al Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran).

L'Equip d'Atenció Psicopedagògica

L'EAP és l'Equip d'Atenció Psicopedagògica que dona suport en la resposta a la diversitat de l'alumnat i en relació amb els alumnes que presenten necessitats educatives especials. La seva feina és molt diversa. Des de l'EAP es duen a terme, entre d'altres, tasques com ara identificar i avaluar les necessitats especials dels alumnes; fer adaptacions curriculars; assessorar sobre aspectes psicopedagògics i d'atenció a la diversitat de les necessitats de l'alumnat; oferir orientació acadèmica i professional a l'alumnat, les famílies i els equips docents; col·laborar amb els serveis socials i sanitaris; fer xerrades per a claustres, alumnat i famílies de temes molt diversos i que els mateixos claustres, equips directius o famílies demanen (assetjament escolar, dinàmiques de grup, sexualitat...), etc.

Els LIC

Com ja hem dit anteriorment, els LIC són els equips d'assessorament en llengua, interculturalitat i cohesió social. Assessoren i orienten en aquests àmbits i donen suport als docents en l'atenció de la diversitat relacionada amb els alumnes, especialment procedents de la immigració o en risc d'exclusió social. Algunes de les funcions que fan són:

— Col·laborar en la sensibilització, la promoció, la consolidació i l'ús de

>> *Matinal Artística amb alumnes d'educació infantil al poliesportiu de Llívia (2019).*

(Foto: ARXIU DEL SERVEI EDUCATIU DE Cerdanya)

Els centres sorgeixen de la necessitat de trobar-se i d'intercanviar idees, materials i les dificultats que apareixien en el dia a dia de les aules

la llengua catalana com a eix d'un projecte plurilingüe.

— Assessorar i donar suport als professors en tot el procés d'ensenyament i aprenentatge de la llengua al llarg de les diferents etapes de manera integrada amb els continguts curriculars, utilitzant metodologies inclusives i coeducatives per aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

— Impulsar, assessorar i formar els plans i projectes del Departament d'Educació relacionats amb l'àmbit de la llengua, la interculturalitat i la cohesió social, i donar-hi suport.

— Assessorar i formar el professorat quant a l'organització, l'orientació me-

todològica i emocional en l'acollida de l'alumnat nouvingut al centre, a l'aula i a l'aula d'acollida, i quant a l'elaboració dels plans individuals d'aquests alumnes, i donar-los suport en aquest sentit.

— Assessorar i formar els professors en l'organització, l'orientació metodològica i emocional del suport lingüístic i social a l'alumnat d'origen estranger, i donar-los suport en aquest sentit.

— Col·laborar en la formació permanent del professorat sobre metodologies i recursos, i aportar criteris d'avaluació en els àmbits de la competència lingüística de l'alumnat.

Els serveis educatius són una peça clau en l'engranatge del sistema educatiu català. Tot i la gran tasca que fan els professionals de cada servei, els serveis educatius encara són poc reconeguts. Tot i això, malgrat les mancances que puguin tenir (manca de prou personal, canvis en l'àmbit educatiu i tecnològic, necessitats noves que es van creant...), l'equip humà que en forma part s'esforça a donar resposta a totes les demandes que li arriben i a ser un referent en el món educatiu de la comarca.

Servei Educatiu de Cerdanya

- Centre públic
- C/ Escoles Pies, 46. 17520 Puigcerdà
- Tel.: 972 881 353
- A/e: b7870506@xtec.cat
- Web: <https://serveiseducatius.xtec.cat/cerdanya>